

מקורות פרשת תרומה וער"ח אדר תשפ"ו בעיית המוחשיות הנראית

ליקוטי שיחות יא/144: יש לתמוה איך אמרו שהעגל יהיה להם מורה דרך ושה, כמשה 'איש האלוקים'? יש מקום לטעות כן, כי ציווה הקב"ה לעשות משכן שתוכנו הוא השראת השכינה בתוך בני"י ועיקר המשכן היה הארון ושני הכרובים. ויש לדמות שהכרובים הם כעין 'ממוצע' בין ישראל לקב"ה ... לכן רצו בני ישראל לעשות את העגל בתור 'ממוצע' כזה [להשראת השכינה בקרבם].

יחזקאל א: ודמות פניהם פני אדם [מקדימה] ופני אריה אל הימין לארבעתם ופני שור מהשמאול לארבעתן ופני נשר לארבעתן [מאחורה].

יחזקאל י: פני האחד פני הכרוב ופני השני פני אדם והשלישי פני אריה והרביעי פני נשר.

אבן עזרא: פני שור הוא עצמו פני כרוב.

3. מורה נבוכים ג, מז: כל הכוונה במקדש שתיווצר **התפעלות** בלב הפונה אליו ושיפחד ויירא.

3. סנהדרין סד: "ויזעקו בקול גדול אל ה'... וייר וייר, זה היצר הרע של העבודה זרה, שהחריב את בית המקדש והרג את צדיקי העם והגלה ישראל מארצם ועדיין מרקד בינינו. האם ניתן לנו כדי שנקבל שכר?! לא אותו רוצים ולא שכרו. ישבו שלושה ימים בתענית. יצא זיק של אש מבית קדשי הקדשים, והיינו יצר של עבודה זרה שהסתלק.

מורה נבוכים ג, מז: כל הכוונה במקדש שתיווצר **התפעלות** בלב הפונה אליו ושיפחד ויירא.

פורים תשכ"ה, תורת מנחם מג/64: הלימוד מהמגילה הוא, שגם במצב שמסתכלים ומחפשים, שומעים ומתבוננים ולא רואים עניינים שלמעלה מהטבע, צריכים לדעת שהכול מתנהל על ידי מלך המלכים, שאחרית וראשית שלו. הדבר שייך במיוחד לימים אלו, שהקב"ה נותן שפע רב בדרך הטבע, והוא נמצא במדינה שנותנים לו להתנהג כרצונו בענייני יהדות - דווקא כאן יכול להיות מוסתר האור ולמעורר במחשבה שיכחי ועוצם ידי עשה לי את כל החילי. שכן הוא רואה וממשש טבע בלבד.

1. שמות כה: ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו... ונתת אל הארון את העדת אשר אתן אליך... ועשית שנים כרבים זהב, מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת... והיו הכרבים פרשי כנפים למעלה, סככים בכנפיהם על הכפרת ופניהם איש אל אחיו... ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרבים אשר על ארון העדת את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל.

רמב"ן כה, כא: שיהיה לי כיסא כבוד, כי אני אועד לך שם ואשכין שכינתי, ודברתי אתך מעל הכפרת מבין שני הכרובים, בעבור שהוא על ארון העדות. והנה הוא כמרכבה אשר ראה יחזקאל שאמר 'היא החיה אשר ראיתי תחת אלוקי ישראל בנהר כבר ואדע כי כרובים המה' ולכן נקרא 'יושב הכרובים' כי היו פורשי כנפים, להורות שהם המרכבה נושאי הכבוד.

בראשית ג, כד: ויגרש את האדם וישכן מקדם לגן עדן את הכרבים ואת להט החרב המתהפכת לשמר את דרך עץ החיים.

רש"י: 'הכרבים' - מלאכי חבלה.

שמואל ב כב, ז: ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו, וירכב על כרוב ויעף וירא על כנפי רוח.

רמב"ם יסודי התורה ב, ז: שמות המלאכים על שם מעלתם הוא... אופנים ואראלים וחשמלים ושרפים ומלאכים ואלוקים ובני אלוקים ו**כרובים** ואישים - כל אלו עשרה שמות שנקראו בהן המלאכים.

2. אברבנאל השאלה הב': יראה שיהיה עובר בזה על 'לא תעשה לך פסל וכל תמונה' ואיך צווה אותם לעשות מה שהוזהרו עליו? אלא 'לא היו עוברים על לא תעשה לך פסל וכל תמונה' כי שם הייתה האזהרה **שלא יבואו לעוברים**, כמי שאמר 'לא תשתחוה להם ולא תעבדם'. אך מלאכת המשכן וכליו היו לשם ה' ולא היו הכרובים אמצעיים בינם ובין אלוקיהם.

איכה רבה פתיחה ט: בשעה שנכנסו שונאים למקדש, נכנסו עמוך ומואב עימהם לבית קדשי קדשים, ומצאו שם שני כרובים, והיו מחזרין אותם בחוצות ירושלים ואומרים: לא הייתם אומרים שאין האומה הזאת עוברים אליהם? ראו מה מצינו להם ומה עוברים.

שמות כ, יט: לא תעשון אתי אלוקי כסף ואלוקי זהב לא תעשו לכם.

רש"י: 'לא תעשון אתי' - לא תעשון דמות שמשי המשמשין לפני במרום [אתי] כמו 'כמוני'. 'לא תעשו לכם' - שלא תאמר הריני עושה כרובים בבתי כנסיות כדרך שאני עושה בבית עולמים, לכן נאמר 'לא תעשו לכם'.